

ปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยตามแผนงานของอาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Supporting Factors Affecting Research Productivity of the Plan of Lecturers at Faculty of Humanities and Social Sciences, Prince of Songkla University, Pattani Campus

สันติ เส้นหมาน^{1*} และ สมจิตร แก้วมณี¹
Santi Senman^{1*} and Somchit Kaewmanee¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในการทำวิจัยและปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ อาจารย์สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 114 คน ได้มาจากการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 48 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผลเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ t-Test และค่าสถิติ F-Test ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยเกื้อหนุนทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านนโยบาย ด้านบุคคล ด้านประโยชน์จากผลงาน และด้านทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย มีค่าเฉลี่ยในระดับมากเท่ากัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่เกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานมากที่สุดคือ การมีวินัยในตนเองในการทำงานตามแผนงาน รองลงมาคือการสนับสนุนการขอตำแหน่งทางวิชาการ และการมีความชอบความสนใจในการทำวิจัย ซึ่งผลการเปรียบเทียบปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงาน พบว่า อาจารย์ที่มีเพศ อายุ สถานภาพ และตำแหน่งทางวิชาการต่างกัน มีปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ปัจจัยเกื้อหนุน ปัญหาการทำวิจัย อาจารย์ มหาวิทยาลัย สังคม

Abstract

This research aimed to study the problem affecting the research productivity and the supporting factors affecting the research productivity in order to complete the plan of the lecturers at Faculty of Humanities and Social Sciences, Prince of Songkla University, Pattani Campus. The population and samples included 114 lecturers who worked at the faculty, obtained by purposive sampling. Data collection was carried out by using questionnaires. The returned questionnaires were 48 samples. The data were analyzed and expressed as percentage (%), mean(\bar{x}) and standard deviation(S.D.), the statistical t-Test, and the statistical F-Test. The results showed that the supporting factors affecting the research productivity to complete the plan of the lecturers were high level at average score ($\bar{x}=4.06$). All of four supporting factors as policy, the personal factor, the factor related to the advantage of contributions and the factor related to the resources were also high level. Considering each topics, the self discipline to work

¹ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จังหวัดปัตตานี, 94000

¹ Faculty of Humanities and Social Sciences, Prince of Songkla University, Pattani Campus, Pattani, 94000

*Corresponding author: e-mail: santi.s@psu.ac.th

Received: 19 August 2018, Revised: 3 September 2018, Accepted: 7 December 2018, Published: 28 December 2018

was the highest effect on the research productivity to complete the plan, followed by the request for academic positions and the passion to do the research. The comparison results showed that the differences between sex, status, educational background and academic position did not affect the research productivity.

Keywords: supporting factors, research problem, lecturer, university, social

บทนำ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จัดอยู่ในกลุ่ม ง. เป็นสถาบันที่เน้นการวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาเอก เพื่อตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ที่ว่า “มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในระดับภูมิภาคเอเชีย ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิต บริการวิชาการ และทำนุบำรุงวัฒนธรรม โดยมีการวิจัยเป็นฐาน” (สำนักงานประกันคุณภาพ, 2558) เป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับการคัดเลือกจากรัฐบาลให้เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ 1 ใน 9 แห่ง ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถแข่งขันกับมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกได้ จึงต้องมีการผลักดันให้เกิดการผลิตผลงานทางวิชาการโดยเฉพาะผลงานวิจัย ผลงานตีพิมพ์ในวารสารทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ อีกทั้งยังมีการส่งเสริมให้นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ เช่น ด้านการเรียนการสอน นำไปประยุกต์ถ่ายทอดให้ชุมชนหรือสังคม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งมหาวิทยาลัยมีการบริหารจัดการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพโดยมีแนวทางการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีกลไกส่งเสริมสนับสนุนครบถ้วน เพื่อให้สามารถดำเนินภารกิจด้านการวิจัยได้ตามแผนที่กำหนดไว้ ทั้งการสนับสนุนด้านการจัดหาแหล่งทุนวิจัยและการจัดสรรทุนวิจัยจากงบประมาณของสถาบันให้กับบุคลากร ส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะแก่อาจารย์และนักวิจัย การสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น เช่น ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ หน่วยวิจัย ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด เป็นต้น ซึ่งรวมถึงทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน ตลอดจนจัดระบบสร้างขวัญและกำลังใจแก่นักวิจัยอย่างเหมาะสม มีระบบและกลไกเพื่อช่วยในการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ (สำนักงานประกันคุณภาพ, 2558)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ในฐานะที่เป็นองค์กรภายใต้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีพันธกิจในด้านการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เน้นการมีส่วนร่วม การเชื่อมโยงเครือข่ายในระดับประเทศและนานาชาติ โดยเปิดหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ผู้ใช้บัณฑิต และแสวงหาความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศในลักษณะการแลกเปลี่ยนบุคลากร การส่งนักศึกษาไปฝึกงาน เป็นต้น พันธกิจด้านการพัฒนาองค์ความรู้โดยสร้างความเข้มแข็งในการวิจัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ภาษา และสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง พันธกิจด้านการบูรณาการองค์ความรู้และภูมิปัญญาจากหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อประยุกต์ใช้ในการผลิตบัณฑิตและการพัฒนาสังคม โดยเพิ่มผลงานวิจัย นำมาใช้แก้ปัญหาสังคมวัฒนธรรม และปรับใช้ในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคม จึงทำให้อาจารย์ผู้สอนจำเป็นต้องทำวิจัยเพื่อตอบสนองนโยบายของคณะและมหาวิทยาลัย และนำผลจากการวิจัยมาใช้ประโยชน์ โดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีหน่วยส่งเสริมและประสานงานวิจัย ที่ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนให้เกิดผลงานวิจัย รวมถึงให้คำปรึกษานักวิจัยจนสามารถขอรับทุนและทำวิจัยได้ มีกองทุนวิจัยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์สนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัย อีกทั้งสนับสนุนเงินรางวัลต่างๆ ที่เป็นผลผลิตจากงานวิจัย เช่น รางวัลการตีพิมพ์ผลงานวิจัย รางวัลการนำเสนอผลงานวิจัย ทุนสนับสนุนการไปนำเสนอผลงานทั้งในและต่างประเทศ เป็นต้น มีเครื่องมืออำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย เพื่อให้ให้นักวิจัยสามารถผลิตผลงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีการกล่าวถึงความสำคัญของงานวิจัยอย่างกว้างขวาง เพราะการวิจัยถือเป็นกิจกรรมพัฒนาปัญญาเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่นมนุษย์เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาวิถีการดำรงชีวิตทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมให้ดีขึ้น ทั้งยังใช้ในการปรับตัวเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและอารยธรรมของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างดี การวิจัยได้มีบทบาทต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ทั้งต่อการพัฒนาในส่วนเฉพาะตัวมนุษย์เองหรือแม้แต่ด้านสังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การค้าระหว่างประเทศ การเมืองการปกครองและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยที่ผ่านมาช่วยทำให้ประเทศไทยสามารถพึ่งพาตนเองได้ (สมพร, 2555) ถ้ามองในระดับมหาวิทยาลัย

แล้ว งานวิจัยเป็นปัจจัยชี้วัดระดับความก้าวหน้าและความสำเร็จของมหาวิทยาลัย หากมหาวิทยาลัยได้มีการทำวิจัยมาก ย่อมแสดงถึงความก้าวหน้าและความสำเร็จในระดับมากเช่นกัน ซึ่งการทำวิจัยมากต้องมีการศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ ผลผลิตองค์ความรู้ใหม่ๆ และนำผลการวิจัยนั้นมาพัฒนามหาวิทยาลัยพัฒนาสังคมรอบข้างได้ แสดงถึงความก้าวหน้าและความสำเร็จของมหาวิทยาลัย การที่มหาวิทยาลัยจะประสบความสำเร็จได้ ดูจากการที่มีนักศึกษาเข้ามาเรียนเพิ่มขึ้น มีการได้รับการสนับสนุนจากสถาบันต่างๆ หากมหาวิทยาลัยไม่มีการทำวิจัย มหาวิทยาลัยก็ไม่สามารถที่จะพัฒนาสังคมหรือพัฒนาประเทศชาติได้ มหาวิทยาลัยจึงเป็นผู้ที่ต้องแบกรับความคาดหวังจากสังคม (ญาณภา, 2559)

ซึ่งในปีงบประมาณ 2557-2559 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีโครงการวิจัยที่ได้รับทุนวิจัยจากกองทุนวิจัยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทั้งหมด 40 เรื่อง มีงานวิจัยที่แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา จำนวน 21 เรื่อง ส่วนอีก 19 เรื่องนั้นไม่แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา (หน่วยวิจัยและบัณฑิตศึกษา, 2561) จากสาเหตุดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาในการทำวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และศึกษาปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รวมถึงแนวทางการสนับสนุนการวิจัย เพื่อนำผลการวิจัยเสนอต่อผู้บังคับบัญชาเป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนา ปรับปรุงส่งเสริมการดำเนินการกิจกรรมการวิจัยของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการทำวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ระเบียบวิธีวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเฉพาะอาจารย์สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ปฏิบัติงานจริงทั้งหมด จำนวน 114 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล ได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 48 ชุด คิดเป็นร้อยละ 42 สาเหตุที่ได้แบบสอบถามกลับคืนจำนวนดังกล่าวเนื่องจากแบบสอบถามเป็นการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการทำวิจัย ทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีผลงานวิจัยให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามน้อย จึงเก็บแบบสอบถามกลับคืนได้เพียง 48 ชุดเท่านั้น

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่มุ่งศึกษาความคิดเห็นและปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานของอาจารย์สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบปัจจัยปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานโดยใช้ค่าสถิติ t-Test และค่าสถิติ F-Test มีรายละเอียดในการศึกษาดังต่อไปนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นจากผู้เชี่ยวชาญและหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของ Cronbach (พวงรัตน์, 2540) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.717 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพ เป็นแบบตรวจสอบรายการและเติมคำสั้นๆ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำวิจัย เป็นแบบตรวจสอบรายการและเติมคำสั้น ๆ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหา เป็นแบบตรวจสอบรายการและเติมคำสั้นๆ

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่เกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale อ้างถึงใน พวงรัตน์, 2540) ซึ่งมีความหมายดังนี้ ระดับ 1 หมายถึง มีความสำคัญน้อยที่สุด ระดับ 2 หมายถึง มีความสำคัญน้อย ระดับ 3 หมายถึง มีความสำคัญปานกลาง ระดับ 4 หมายถึง มีความสำคัญมาก และ ระดับ 5 หมายถึง มีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้คะแนน เพื่อใช้แปลความหมายค่าเฉลี่ย คือ ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 คะแนน หมายถึง มีความสำคัญมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 คะแนน หมายถึง มีความสำคัญมาก ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 คะแนน หมายถึง มีความสำคัญปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 คะแนน หมายถึง มีความสำคัญน้อย และค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 คะแนน หมายถึง มีความสำคัญน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บได้จากกลุ่มตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ มีขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ โดยการหาความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์ปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงาน โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง เพศ อายุ สถานภาพ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการกับปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานทั้ง 4 ด้าน โดยใช้สถิติ t-Test และ F-Test

ผลการวิจัย

1. ด้านสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 54.2 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 45.8 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 65.2 และมีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 34.8 โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.7 รองลงมาคืออายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.1 ขณะที่ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 54.3 และระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 45.7 ด้านตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งอาจารย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาคือตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ คิดเป็นร้อยละ 26.7 มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ คิดเป็นร้อยละ 4.4 และมีตำแหน่งศาสตราจารย์เพียงร้อยละ 2.2 ตามลำดับ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (N=48)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	22	45.8
หญิง	26	54.2
สถานภาพ		
โสด	30	65.2
แต่งงาน	16	34.8
ช่วงอายุ		
อายุน้อยกว่า 30 ปี	3	6.5
อายุระหว่าง 31-40 ปี	21	45.7
อายุระหว่าง 41-50 ปี	18	39.1
อายุ 51 ปี ขึ้นไป	4	8.7
ระดับการศึกษา		
ปริญญาโท	21	45.7
ปริญญาเอก	25	54.3
ตำแหน่งทางวิชาการ		
อาจารย์	30	66.7
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	12	26.7
รองศาสตราจารย์	2	4.4
ศาสตราจารย์	1	2.2

2. ด้านประสบการณ์ในการทำวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีงานวิจัยที่ดำเนินการในรอบปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 87.5 และไม่มีงานวิจัย คิดเป็นร้อยละ 12.5 โดยส่วนใหญ่มีจำนวนผลงานวิจัยที่ดำเนินการ จำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 47.4 รองลงมา มีจำนวนผลงานวิจัยที่ดำเนินการ จำนวน 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 28.9 มีจำนวนผลงานวิจัยที่ดำเนินการจำนวน 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 15.8 และมีจำนวนผลงานวิจัยที่ดำเนินการมากกว่า 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 7.9 ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ประสบการณ์ในการทำวิจัยของผู้ตอบแบบสอบถาม (N=48)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข้อมูลการทำวิจัยในรอบปีที่ผ่านมา		
มีงานวิจัย	42	87.5
ไม่มีงานวิจัย	6	12.5
จำนวนผลงานวิจัยที่ดำเนินการในรอบปีที่ผ่านมา		
1 เรื่อง	18	47.4
2 เรื่อง	11	28.9
3 เรื่อง	6	15.8
มากกว่า 3 เรื่อง	3	7.9

3. ด้านสภาพปัญหา

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จตามเวลา คิดเป็นร้อยละ 60.9 และดำเนินการวิจัยแล้วเสร็จตามเวลา คิดเป็นร้อยละ 39.1 (ตารางที่ 3) โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่สามารถดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จตามเวลาให้เหตุผลว่า มีภาระงานสอนมาก และมีภาระงานหลายด้าน ทำให้ไม่สามารถแบ่งเวลาระหว่างการสอนกับการทำวิจัยได้ การวิจัยเอกสารต้องใช้เวลาานาน เกิดปัญหาในการสืบค้นข้อมูล มีการเปลี่ยนแปลงผู้ช่วยวิจัย ทีมวิจัย และปัญหาในเรื่องของความสะดวกสบายในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตารางที่ 3 ข้อมูลการดำเนินการวิจัย

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดำเนินการวิจัยแล้วเสร็จตามเวลา	18	39.1
ไม่แล้วเสร็จตามเวลา	28	60.9

4. ด้านปัจจัยเกื้อหนุนในการดำเนินโครงการวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงาน

จากภาพรวมปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ด้านนโยบาย ด้านบุคคล ด้านประโยชน์จากผลงานและด้านทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย ที่เกื้อหนุนในการดำเนินโครงการวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย ($\bar{x}=4.13$) รองลงมาคือ ด้านนโยบาย ($\bar{x}=4.05$) ด้านประโยชน์จากผลงาน ($\bar{x}=4.04$) และด้านบุคคล ($\bar{x}=4.02$) ตามลำดับ (ตารางที่ 4) ปัจจัยที่เกื้อหนุนในการดำเนินโครงการวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานสามารถอธิบายโดยแยกเป็นรายด้านได้ (ตารางที่ 5) ดังนี้

1. ด้านนโยบาย พบว่าการที่คณะให้ทุนสนับสนุนการวิจัยอย่างเพียงพอ ส่งผลให้การวิจัยแล้วเสร็จมากที่สุด ($\bar{x}=4.23$) รองลงมาคือการกำหนดเกณฑ์การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการจากผลงานวิจัย ($\bar{x}=4.06$) และการกำหนดคกกลยุทธ์สร้างแรงจูงใจในการทำวิจัยของหน่วยงาน ($\bar{x}=3.98$) ตามลำดับ

2. ด้านบุคคล พบว่าการมีวินัยในตนเองในการทำงานตามแผนที่กำหนดไว้ ส่งผลต่อการทำวิจัยให้แล้วเสร็จมากที่สุด ($\bar{x}=4.36$) รองลงมาคือความชอบและความสนใจในการทำวิจัย ($\bar{x}=4.30$) และการมีความรู้ความสามารถด้านระเบียบวิธีวิจัย ($\bar{x}=4.20$) ตามลำดับ

3. ด้านประโยชน์จากผลงาน พบว่าการขอตำแหน่งทางวิชาการ มีผลต่อการทำวิจัยให้แล้วเสร็จมากที่สุด ($\bar{x}=4.31$) รองลงมาคือเงินสมนาคุณและเงินรางวัล ($\bar{x}=3.92$) และการสร้างประโยชน์จากข้อค้นพบงานวิจัย เช่น การบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน หรือการบูรณาการงานวิจัยกับการบริการชุมชน ถ่ายทอดสู่ชุมชน/เชิงพาณิชย์ ($\bar{x}=3.88$) ตามลำดับ

4. ด้านทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย พบว่าการที่สถาบันให้ความร่วมมือในการศึกษาวิจัย มีผลต่อการดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จมากที่สุด ($\bar{x}=4.29$) รองลงมาคือการทำกลุ่มตัวอย่างให้มีความร่วมมือในการให้ข้อมูลหรือสามารถเข้าถึงได้ ($\bar{x}=4.15$) และความพร้อมในแหล่งข้อมูลการค้นคว้า ($\bar{x}=4.04$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยปัจจัยเกื้อหนุนในการดำเนินโครงการวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานภาพรวม (N=48)

รายการ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
ด้านนโยบาย	4.05	0.92	มาก
ด้านบุคคล	4.02	0.85	มาก
ด้านประโยชน์จากผลงาน	4.04	0.88	มาก
ด้านทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย	4.13	0.86	มาก
เฉลี่ย	4.06	0.88	มาก

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยปัจจัยเกื้อหนุนในการดำเนินโครงการวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานแยกเป็นรายด้าน (N=48)

รายการ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
ด้านนโยบาย			
1. การกำหนดให้ผลงานวิจัยเป็นตัวชี้วัดหนึ่งของหน่วยงาน	3.94	0.93	มาก
2. การสนับสนุนทุนวิจัยอย่างเพียงพอ	4.23	0.90	มาก
3. การกำหนดกลยุทธ์สร้างแรงจูงใจในการทำวิจัยของหน่วยงาน	3.98	0.96	มาก
4. การกำหนดเกณฑ์เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการจากผลงานวิจัย	4.06	0.89	มาก
ด้านบุคคล			
1. การมีความรู้ความสามารถด้านระเบียบวิธีวิจัย	4.20	0.62	มาก
2. การมีประสบการณ์ในการทำวิจัย	4.17	0.67	มาก
3. การมีความชอบความสนใจในการทำวิจัย	4.30	0.78	มาก
4. การบริหารเวลา	4.09	0.93	มาก
5. การกำหนดเป็นภาระงานประจำ	3.81	0.91	มาก
6. การมีครอบครัวและเพื่อนร่วมงานสนับสนุนในการทำวิจัย	3.51	1.02	มาก
7. การมีผู้ให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาในการทำวิจัย	3.79	0.97	มาก
8. การมีผู้ร่วมโครงการที่มีความรู้ความสามารถ	3.92	0.79	มาก
9. การมีวินัยในตนเองในการทำงานตามแผน	4.36	0.99	มาก
ด้านประโยชน์จากผลงาน			
1. การสนับสนุนการขอตำแหน่งทางวิชาการ	4.31	0.72	มาก
2. การสนับสนุนเงินสมนาคุณ/รางวัล	3.92	1.03	มาก
3. การสร้างประโยชน์จากข้อค้นพบงานวิจัย เช่น การบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน หรือการบูรณาการงานวิจัยกับการบริการชุมชน ถ่ายทอดสู่ชุมชน/เชิงพาณิชย์	3.88	0.89	มาก
ด้านทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย			
1. ความพร้อมในแหล่งข้อมูลการค้นคว้า	4.04	0.90	มาก
2. การมีอุปกรณ์และเครื่องมือสนับสนุนการทำวิจัย	4.02	0.86	มาก
3. การสนับสนุนของหน่วยงานต้นสังกัด	4.29	0.77	มาก
4. ความสามารถในการเข้าถึงกลุ่มตัวอย่าง	4.15	0.90	มาก

6. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานในภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยของเพศชาย ($\bar{x}=4.07$) อยู่ในระดับมากกว่าค่าเฉลี่ยของเพศหญิง ($\bar{x}=4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัยและด้านบุคคล ค่าเฉลี่ยของเพศชายอยู่ในระดับมากกว่า

ค่าเฉลี่ยของเพศหญิง ส่วนด้านนโยบายและด้านประโยชน์จากผลงาน พบว่าค่าเฉลี่ยของเพศหญิงอยู่ในระดับมากกว่าค่าเฉลี่ยของเพศชาย เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถานภาพกับปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานในภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่มีสถานภาพโสด ($\bar{x}=4.13$) อยู่ในระดับมากกว่าค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่มีสถานภาพแต่งงาน ($\bar{x}=4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านประโยชน์จากผลงาน ด้านทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย และด้านบุคคล ค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่มีสถานภาพโสดอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่มีสถานภาพแต่งงาน ส่วนในด้านนโยบาย พบว่าค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่มีสถานภาพแต่งงานอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่มีสถานภาพโสด และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างวุฒิการศึกษากับปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานในภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก ($\bar{x}=4.12$) อยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่มีวุฒิมหาวิทยาลัยปริญญาโท ($\bar{x}=3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่มีวุฒิมหาวิทยาลัยปริญญาเอกอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่มีวุฒิมหาวิทยาลัยปริญญาโทในทุกด้าน (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ สถานภาพ และวุฒิการศึกษา กับปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานทั้ง 4 ด้าน (N=48)

รายการ	ตัวแปร	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัย						
ด้านนโยบาย	ชาย	22	4.01	0.73	-0.376	0.709
	หญิง	26	4.09	0.66		
ด้านบุคคล	ชาย	21	4.13	0.54	1.141	0.260
	หญิง	23	3.90	0.74		
ด้านประโยชน์จากผลงาน	ชาย	22	3.97	0.61	-0.601	0.551
	หญิง	26	4.09	0.75		
ด้านทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย	ชาย	22	4.16	0.79	0.299	0.766
	หญิง	26	4.10	0.67		
รวม	ชาย	22	4.07	0.67	0.116	0.572
	หญิง	26	4.05	0.71		
การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถานภาพกับปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัย						
ด้านนโยบาย	โสด	30	4.04	0.72	-0.410	0.684
	แต่งงาน	16	4.13	0.52		
ด้านบุคคล	โสด	27	4.05	0.58	0.155	0.878
	แต่งงาน	15	4.02	0.71		
ด้านประโยชน์จากผลงาน	โสด	30	4.16	0.59	1.359	0.181
	แต่งงาน	16	3.90	0.66		
ด้านทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย	โสด	30	4.27	0.68	1.479	0.146
	แต่งงาน	16	3.95	0.70		
รวม	โสด	30	4.13	0.64	0.646	0.472
	แต่งงาน	16	4.00	0.65		
การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างวุฒิการศึกษากับปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัย						
ด้านนโยบาย	ปริญญาโท	21	3.96	0.83	-0.703	0.485
	ปริญญาเอก	25	4.11	0.56		
ด้านบุคคล	ปริญญาโท	20	3.72	0.78	-2.707	0.010
	ปริญญาเอก	22	4.24	0.42		
ด้านประโยชน์จากผลงาน	ปริญญาโท	21	3.95	0.82	-0.495	0.623
	ปริญญาเอก	25	4.05	0.56		
ด้านทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย	ปริญญาโท	21	4.08	0.80	-0.031	0.975
	ปริญญาเอก	25	4.09	0.65		
รวม	ปริญญาโท	21	3.93	0.81	-0.984	0.523
	ปริญญาเอก	25	4.12	0.55		

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างช่วงอายุกับปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานในภาพรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไปอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.13$) รองลงมา คือ กลุ่มอายุระหว่าง 41-50 ปี ($\bar{x}=4.12$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กลุ่มอายุระหว่าง 31-40 ปี ($\bar{x}=4.04$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.67$) รองลงมา คือ ด้านบุคคล กลุ่มอายุ 51 ปีขึ้นไป ($\bar{x}=4.56$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านประโยชน์จากผลงาน กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี ($\bar{x}=3.78$) (ตารางที่ 7) โดยความแปรปรวนระหว่างอายุกับปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และจากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตำแหน่งทางวิชาการกับปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยของตำแหน่งรองศาสตราจารย์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.38$) รองลงมา คือ ตำแหน่งอาจารย์ ($\bar{x}=4.09$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ตำแหน่งศาสตราจารย์ ($\bar{x}=3.85$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย ตำแหน่งรองศาสตราจารย์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.63$) รองลงมา คือ ด้านบุคคล ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ($\bar{x}=4.56$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านนโยบาย ตำแหน่งศาสตราจารย์ ($\bar{x}=3.50$) (ตารางที่ 7) โดยความแปรปรวนระหว่างตำแหน่งทางวิชาการกับปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงาน พบว่า ตำแหน่งทางวิชาการต่างกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างช่วงอายุ และตำแหน่งทางวิชาการ กับปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานทั้ง 4 ด้าน (N=48)

รายการ	ตัวแปร	N	\bar{x}	S.D.	F	Sig.
การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัย						
ด้านนโยบาย	> 30 ปี	3	3.92	0.38	0.585	0.628
	31-40 ปี	21	3.98	0.75		
	41-50 ปี	18	4.22	0.57		
	> 51 ปี	4	4.25	0.74		
ด้านบุคคล	> 30 ปี	3	3.89	0.38	0.605	0.615
	31-40 ปี	20	3.98	0.73		
	41-50 ปี	18	4.09	0.51		
	> 51 ปี	2	4.56	0.47		
ด้านประโยชน์จากผลงาน	> 30 ปี	3	3.78	0.19	0.339	0.798
	31-40 ปี	21	4.11	0.62		
	41-50 ปี	18	4.06	0.74		
	> 51 ปี	4	4.25	0.32		
ด้านทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย	> 30 ปี	3	4.67	0.58	0.954	0.423
	31-40 ปี	21	4.10	0.74		
	41-50 ปี	18	4.11	0.68		
	> 51 ปี	4	4.50	0.41		
รวม	> 30 ปี	3	4.06	0.38	0.621	0.616
	31-40 ปี	21	4.04	0.71		
	41-50 ปี	18	4.12	0.63		
	> 51 ปี	4	4.39	0.48		
การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตำแหน่งทางวิชาการกับปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัย						
ด้านนโยบาย	อาจารย์	30	4.12	0.60	0.413	0.744
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	12	3.94	0.81		
	รองศาสตราจารย์	2	4.00	1.41		
	ศาสตราจารย์	1	3.50	-		
ด้านบุคคล	อาจารย์	27	4.02	0.61	0.562	0.643
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	11	3.94	0.69		
	รองศาสตราจารย์	2	4.56	0.47		
	ศาสตราจารย์	1	3.89	-		

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการ	ตัวแปร	N	\bar{x}	S.D.	F	Sig.
ด้านประโยชน์จากผลงาน	อาจารย์	30	4.07	0.61	0.405	0.750
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	12	3.86	0.87		
	รองศาสตราจารย์	2	4.33	0.00		
	ศาสตราจารย์	1	4.00	-		
ด้านทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย	อาจารย์	30	4.14	0.74	0.601	0.618
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	12	3.94	0.68		
	รองศาสตราจารย์	2	4.63	0.53		
	ศาสตราจารย์	1	4.00	-		
รวม	อาจารย์	30	4.09	0.64	0.495	0.689
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	12	3.92	0.76		
	รองศาสตราจารย์	2	4.38	0.60		
	ศาสตราจารย์	1	3.85	-		

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. **ด้านปัญหาในการทำวิจัย** ของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า ปัญหาในการทำวิจัยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ

1.1 **ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายใน** ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดจากผู้วิจัย เช่น การมีภาระงานสอนมาก มีภาระงานหลายด้าน ไม่สามารถแบ่งเวลาระหว่างการสอนกับการทำวิจัยได้ บางงานเป็นการวิจัยเอกสารต้องใช้เวลานาน การเกิดปัญหาในการสืบค้นข้อมูลทำให้ใช้เวลาในการวิจัยมากกว่าที่วางแผนไว้ การเปลี่ยนแปลงผู้ช่วยวิจัย-ทีมวิจัย ความผิดพลาดในการเก็บข้อมูล ทำให้ต้องเก็บข้อมูลใหม่ การมีภาระงานอื่นๆ ที่คอยแทรกและเบียดบังเวลาในการทำวิจัยอยู่เสมอ หรือปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำวิจัย ซึ่งจากการศึกษาข้อมูล ได้มีการเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังต่อไปนี้

- 1) จัดสรรเวลาทั้งในเวลาราชการและช่วงวันหยุดในการเขียนงานวิจัย
- 2) ขอความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงานในการช่วยสอนร่วมในบางรายวิชา เพื่อให้สามารถบริหารเวลาและจัดสรรเวลาทำวิจัยได้
- 3) ควรบริหารเวลาให้เหมาะสม ไม่ควรรับงานสอน หรืองานอื่นๆ มากเกินไป
- 4) จัดผู้ช่วยวิจัย หรือทำวิจัยแบบกลุ่ม เพื่อแบ่งเบาภาระงานและจัดสรรแบ่งงานกันทำ
- 5) หากพิจารณาแล้วว่าไม่สามารถดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จทันตามกรอบระยะเวลา ควรดำเนินการขอย้ายระยะเวลาดำเนินการวิจัยกับแหล่งทุนหรือหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนทุน
- 6) ให้ความสำคัญกับการทำวิจัย โดยคำนึงถึงสิ่งที่จะได้รับหากทำวิจัยแล้วเสร็จ เช่น การใช้เป็นผลงานเพื่อใช้ประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการ เงินทุนวิจัย เงินรางวัลต่างๆ เป็นต้น เพื่อเป็นแรงจูงใจและเป็นแรงผลักดันให้สามารถดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลา

1.2 **ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก** ซึ่งเป็นปัญหาที่ไม่ได้เกิดจากนักวิจัย แต่ส่งผลให้การดำเนินงานวิจัยล่าช้า ปัญหาสำคัญคือปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลหรือกลุ่มตัวอย่าง รวมถึงไม่ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งนี้นักวิจัยต้องมีแผนในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น การนัดหมายกลุ่มตัวอย่างมาให้ข้อมูลในพื้นที่ปลอดภัย การใช้โทรศัพท์ในการสัมภาษณ์ การจัดทำแบบสอบถามออนไลน์ เป็นต้น รวมถึงการสร้างเครือข่ายนักวิจัยหรือเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ไว้คอยสอบถามข้อมูลความปลอดภัย เพื่อให้การวิจัยสามารถดำเนินต่อไปได้

2. **ด้านปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงาน** สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

2.1 **ปัจจัยด้านนโยบาย** จากผลการศึกษาปัจจัยด้านนโยบายที่ส่งผลให้โครงการวิจัยแล้วเสร็จตามแผนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การที่คณะให้ทุนสนับสนุนการวิจัยอย่างเพียงพอ ส่งผลให้การดำเนินวิจัยแล้วเสร็จตามแผนมากที่สุด ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจและมีแรงจูงใจในการทำวิจัย ส่งผลให้สามารถ

ดำเนินกิจกรรมทุกอย่างได้ตามแผนงาน และด้วยงบประมาณที่เพียงพอทำให้สามารถดำเนินกิจกรรมการวิจัยได้อย่างคล่องตัว ไม่ติดขัด เนื่องจากในการดำเนินการวิจัยต้องมีการเดินทาง มีการเก็บข้อมูล งบประมาณที่เพียงพอ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการวิจัยให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมพิศ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการทำวิจัยและผลงานทางวิชาการเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยควรกำหนดเงินทุนวิจัยภายในมหาวิทยาลัยเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยของอาจารย์ให้มากขึ้น และมหาวิทยาลัยเพิ่มแหล่งค้นคว้าและวัสดุอุปกรณ์ในการทำวิจัยและผลงานทางวิชาการแก่อาจารย์ให้เพียงพอ เช่น เอกสารตำรา เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ เครื่องสแกน เป็นต้น ซึ่งการกำหนดให้ผลงานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในเอกสารประกอบการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ทำให้อาจารย์ที่ทำการวิจัยมีความกระตือรือร้นในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามกำหนด เนื่องจากต้องการความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน เมื่องานวิจัยแล้วเสร็จสามารถนำไปใช้ประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการได้ จึงส่งผลให้ต้องควบคุมการดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงาน เพื่อให้สามารถนำผลงานวิจัยเป็นหลักฐานประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการได้ทันตามกำหนด

2.2 ด้านบุคคล จากผลการศึกษาปัจจัยด้านบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การมีวินัยในตนเองในการทำงานตามแผนที่กำหนดไว้ ส่งผลต่อการทำวิจัยให้แล้วเสร็จมากที่สุด เนื่องจากอาจารย์มีภาระงานสอนมาก จึงทำให้มีเวลาในการทำวิจัยน้อยลง ถ้าหากไม่มีวินัยในตนเองที่เข้มแข็งจะส่งผลให้การดำเนินการวิจัยไม่เป็นไปตามแผนงาน อาจารย์จึงต้องมีความอดทน มีความมานะพยายามในการจัดสรรเวลาทั้งในด้านการสอนและการทำวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาวีร์ (2557) ที่ศึกษาปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่เสนอแนะให้มหาวิทยาลัยต้องให้ความสำคัญกับการจัดภาระงานสอนให้แก่อาจารย์ ให้มีความเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา และภาระงานด้านอื่นๆ เพื่อให้อาจารย์สามารถบริหารเวลาในการทำวิจัยได้อย่างเพียงพอ และทำงานวิจัยสำเร็จได้อย่างมีคุณภาพ สามารถใช้ประโยชน์ได้จริง รองลงมาคือความชอบและความสนใจในการทำวิจัย เนื่องจากความชอบในการทำวิจัยจะทำให้สามารถทำงานวิจัยได้อย่างมีความสุข ไม่รู้สึกกดดัน เนื่องจากเป็นการทำงานด้วยความสมัครใจ ไม่มีใครบังคับ สามารถทำได้อย่างสม่ำเสมอ และมีเป้าหมายที่ชัดเจน ส่งผลให้สามารถดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานได้

2.3 ด้านประโยชน์จากผลงาน จากผลการศึกษาปัจจัยด้านประโยชน์จากผลงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การขอตำแหน่งทางวิชาการ มีผลต่อการทำให้วิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานมากที่สุด เนื่องจากการขอตำแหน่งทางวิชาการจำเป็นต้องใช้ผลงานวิจัยเป็นเอกสารประกอบ จึงส่งผลให้อาจารย์ต้องทำผลงานวิจัยให้แล้วเสร็จอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สามารถใช้ผลงานวิจัยดังกล่าวเป็นเอกสารประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการ รองลงมาคือเงินสมนาคุณและเงินรางวัล เมื่อมีการวิจัยแล้วเสร็จตามแผนหรือตามกำหนด แหล่งทุนจะมีเงินรางวัลหรือเงินสมนาคุณให้ ซึ่งเงินสมนาคุณหรือเงินรางวัลดังกล่าว เป็นแรงจูงใจอย่างดีในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงาน สอดคล้องกับเนตรนภัสและดุสิต (2559) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตผลงานวิจัยของบุคลากรสายวิชาการคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากในการนำผลงานวิจัยมาเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน การนำผลงานวิจัยมาประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับวนิดา (2556) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่าเหตุผลที่บุคลากรสายวิชาการกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพทำวิจัยเพราะตระหนักว่าเป็นภาระหน้าที่ รวมถึงต้องการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ และกัญญาวีร์ (2557) ที่ศึกษาปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยให้ข้อเสนอแนะว่า มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายในการสนับสนุนให้รางวัลแก่ผู้ทำวิจัยที่มีผลงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ และสามารถใช้ในการบริหารจัดการทำรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นแรงผลักดันให้อาจารย์ทำวิจัยมากขึ้น และเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับอาจารย์

2.4 ด้านทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย จากผลการวิจัยปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การที่สถาบันหรือหน่วยงานให้ความร่วมมือในการศึกษาวิจัย มีผลต่อการดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานมากที่สุด เนื่องจากในการดำเนินการวิจัยนั้นต้อง

ได้รับความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย โดยเฉพาะสถาบันหรือหน่วยงานต้นสังกัด ที่คอยให้การสนับสนุน ช่วยเหลือในด้านต่างๆ เช่น ห้องประชุม ห้องปฏิบัติการต่างๆ รวมไปถึงการอำนวยความสะดวกในเรื่องของงานเอกสารต่างๆ ที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อน ทำให้อาจารย์มีความสะดวกในการดำเนินการวิจัย สามารถดำเนินโครงการวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของนิตยาและสมเกียรติ (2556) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำวิจัยทั้งในภาพรวมและรายด้านได้แก่ บรรยากาศการวิจัย การสนับสนุนจากหน่วยงาน ความรู้เกี่ยวกับการวิจัย และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึง เนตรนภัสและดุสิต (2559) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตผลงานวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยปานกลาง ในด้านมีสถานที่สำหรับการพูดคุยและปรึกษางานวิจัย มีวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการทำวิจัยอย่างเพียงพอ มีการให้บริการด้านโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการทำวิจัย และมีบรรยากาศของสถานที่ที่เอื้อต่อการทำวิจัย ได้แก่ ไม่มีเสียงรบกวน สถานที่ที่มีอากาศถ่ายเทสะดวก เป็นต้น และการที่กลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลหรือสามารถเข้าถึงได้ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการได้มาซึ่งข้อมูล หากกลุ่มตัวอย่างไม่ให้ความร่วมมือ เช่น ไม่ยอมให้สัมภาษณ์ ไม่ยอมตอบแบบสอบถาม ทำให้ได้รับข้อมูลในปริมาณที่น้อย ข้อมูลขาดความน่าเชื่อถือ ไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลหรือทำการวิจัยต่อไปได้ ส่งผลให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปด้วยความล่าช้า เพราะต้องเก็บข้อมูลใหม่ เลือกกลุ่มตัวอย่างใหม่ สุดท้ายไม่สามารถดำเนินการต่อได้ เนื่องจากข้อมูลไม่เพียงพอ การให้ความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้การดำเนินการวิจัยแล้วเสร็จตามแผน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรส่งเสริมและให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกระดับโดยการออกกฎหรือระเบียบที่เอื้ออำนวยต่อการสนับสนุนการดำเนินการวิจัย การตีพิมพ์และการไปนำเสนอผลงาน เพื่อเปิดโอกาสให้คณาจารย์สามารถแสดงศักยภาพทางด้านวิชาการได้อย่างเต็มความสามารถ
2. ควรจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ผลักดันให้บุคลากรมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการทำวิจัย ทำให้รู้สึกว่าการทำวิจัยเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถทำได้เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมและเพื่อความก้าวหน้าทางตำแหน่งวิชาการ
3. ควรปรับชั่วโมงการสอนให้มีความสอดคล้องกันระหว่างอาจารย์ที่สอนอย่างเดียวกับอาจารย์ที่ทำวิจัยควบคู่ไปด้วย เพื่อให้อาจารย์ที่ทำวิจัยสามารถทำวิจัยได้อย่างเต็มที่ ไม่ต้องแบกรับภาระการสอนที่มากเกินไป จนทำให้ไม่มีเวลาในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์ให้แล้วเสร็จตามแผนงานระหว่างคณะต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อหาจุดเด่นของแต่ละคณะและนำมาปรับใช้กับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านนโยบาย ด้านประโยชน์จากผลงาน และด้านบุคคล ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยที่เกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานมากที่สุดคือ การมีวินัยในตนเองในการทำงานตามแผนงาน รองลงมาคือการสนับสนุนการขอตำแหน่งทางวิชาการ และการมีความชอบความสนใจในการทำวิจัย ซึ่งผลการเปรียบเทียบปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานพบว่า อาจารย์ที่มีเพศ อายุ สถานภาพ และตำแหน่งทางวิชาการต่างกัน มีปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามแผนงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ การให้ความสำคัญกับการทำวิจัย โดยคำนึงถึงสิ่งที่จะได้รับหากทำวิจัยแล้วเสร็จ การบริหารเวลาให้เหมาะสม การวางแผนในการดำเนินการวิจัยและการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้สามารถดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดได้

เอกสารอ้างอิง

- กัญญาวีร์ สมนึก. 2557. ปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ญาณภา สมนึก. 2559. การบริหารงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา. [Online]. Available: <http://203.131.219.167/km2559/2015/12/11/การบริหารงานวิจัยในสภา/>. (สืบค้นเมื่อ 4 ธันวาคม 2561).
- นิตยา ศรีพูลและสมเกียรติ แก้วเกาะสะบ้า. 2556. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. [Online]. Available: <http://ca.hu.ac.th/doc/academic/บทความวิจัย%20อ.นิตยา.pdf>. (สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2561)
- เนตรนภัส จันทร์พวงและดุสิต อธิษุวัฒน์ .2559. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตผลงานวิจัยของบุคลากรสายวิชาการคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. Thai Journal of Science and Technology. 5(1): 1-9.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 7). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพมหานคร.
- วนิดา พิงสรระน้อย. 2556. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและการพัฒนา หลักสูตรคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สมพิศ สุขแสน. 2556. สภาพปัญหาการทำวิจัยและผลงานทางวิชาการเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. อุตรดิตถ์.
- สมพร พรหมรักษา. 2555. ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัยทางหลักสูตรและการสอน. [Online]. Available: <https://sites.google.com/site/sompornpromruksacn513/khwam-sakhay-laea-prayochn-khxng-kar-wicay-thang-hlaksutr-laea-kar-sxn>. (สืบค้นเมื่อ 4 ธันวาคม 2561).
- สำนักงานประกันคุณภาพ. 2558. รายงานประจำปีการประเมินคุณภาพปีการศึกษา 2557. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา.
- หน่วยวิจัยและบัณฑิตศึกษา. 2561. ทวนวิจัยภายใน. แหล่งที่มา: <https://sites.google.com/psu.ac.th/huso-research/>. (สืบค้นเมื่อ 27 พฤศจิกายน 2561).